

**INFORMACJE BIURA MAŁOPOLSKIEJ IZBY ROLNICZEJ NA TEMAT
FUNKCJONOWANIA PODSTAWOWYCH RYNKÓW ROLNYCH,
PRAC ZARZĄDU I NOWYCH AKTÓW PRAWNYCH
DANE OPRACOWANO NA DZIEŃ 30.09. 2017 R.**

RYNEK ZBÓŻ – wrzesień 2017 r.

Ceny krajowe w przedsiębiorstwach prowadzących zakupy

Na rynku krajowym w pierwszym i drugim tygodniu września br. odnotowano wzrost cen zakupu wszystkich monitorowanych zbóż w porównaniu do cen z poprzedniego miesiąca. W zakładach zbożowych objętych monitoringiem Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW średnia cena pszenicy konsumpcyjnej na koniec drugiego tygodnia września ukształtowała się na poziomie 658 zł/t. Za żyto konsumpcyjne przeciętnie uzyskiwano 565 zł/t, średnia cena zakupu jęczmienia paszowego wynosiła 606 zł/t. Za ziarno kukurydzy w skupie płacono przeciętnie 755 zł/t.

W trzecim tygodniu września 2017 r. odnotowano dalszy wzrost cen zakupu pszenicy konsumpcyjnej, natomiast ceny pozostałych monitorowanych zbóż uległy obniżeniu. W dniach 18–24 września 2017 r. w zakładach zbożowych objętych monitoringiem Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW średnia cena pszenicy konsumpcyjnej ukształtowała się na poziomie 662 zł/t. W porównaniu z notowaniami sprzed roku ziarno to było o 6% droższe. Za żyto konsumpcyjnego średnio w kraju uzyskiwano 563 zł/t. Jednocześnie zboże to było o 10% droższe niż rok wcześniej. Przeciętna cena jęczmienia paszowego wyniosła 606 zł/t i była o 16% wyższa niż w tym samym okresie poprzedniego roku. Średnia cena zakupu kukurydzy, obniżyła się do 679 zł/t. Ziarno to było o 9% tańsze niż przed miesiącem, ale o 16% droższe niż rok wcześniej.

Ceny zbóż w Polsce

Towar	Cena bez VAT
wg ZSRIR (MRiRW) 11-24.09.2017 r. w skupie zł/t	
pszenica konsumpcyjna	658-662
żyto konsumpcyjne	563-565
jęczmień paszowy	606
kukurydza	679-755

Źródło: MRiRW, Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej

W analizowanym okresie ceny targowiskowe w Małopolsce kształtowały się następująco:

Miejscowość	Pszenica	Jęczmień	Owies	Kukurydza
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt
Proszowice	65,00	53,00	50,00	90,00
Sucha Beskidzka	80,00	80,00	65-70	90,00
Wolbrom	65,00	55,00	55,00	90,00
Wadowice	78-80	75,00	75,00	85,00
Krzeszowice	70,00	65,00	60-65	70,00
Skala	60-65	55,00	45,00	-

Źródło: Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

RYNEK TRZODY CHLEWNEJ I ŻYWCA WOŁOWEGO

Trzoda chlewna

15.09. br GUS opublikował dane dotyczące pogłowia trzody chlewnej według stanu na czerwiec 2017 r. Wskazują one na dalszy wzrost liczebności świń. Według GUS w czerwcu br. pogłowie trzody chlewnej w Polsce liczyło 11,35 mln sztuk i było wyższe niż w analogicznym okresie 2016 r. o 1,11 mln sztuk, tj. o 4,5%.

Zwiększyła się liczebność wszystkich grup struktury stada, z wyjątkiem prosiąt. W największym stopniu w relacji rocznej wzrosło pogłowie trzody chlewnej na ubój o masie 50 kg (o 8,8% do 4,32 mln sztuk) oraz warchlaków (o 6,5% do 3,28 mln sztuk). Z kolei liczebność prosiąt obniżyła się o 3,1% do 2,85 mln sztuk. Powyższe zmiany, obserwowane już pod koniec ubiegłego roku, są wynikiem istotnej poprawy opłacalności tuczu trzody chlewnej. Według danych MRiRW w I połowie 2017 r. średnia cena żywca wyniosła 5,23 zł/kg i była o ponad 20% wyższa niż w analogicznym okresie 2016 r. W tym samym czasie ceny pełnoporcjowych mieszanek paszowych nieznacznie (o 0,3%) obniżyły się. Tym samym relacja cen trzody chlewnej do cen pasz była o 20% wyższa niż rok wcześniej. Ta sytuacja zachęciła rolników do zwiększenia liczebności stad.

Ceny zakupu żywca

Po utrzymującym się od końca lipca br. wzroście w krajowym skupie w drugim tygodniu września br. obniżeniu uległy ceny żywca wieprzowego. W dniach 11-17.09.2017 r. zakłady mięsne objęte Zintegrowanym Systemem Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW kupowały trzodę chlewną przeciętnie po 5,46 zł/kg, o 1% taniej niż przed miesiącem. Żywiec wieprzowy był jednak o 1,6% droższy niż w analogicznym tygodniu 2016 r. W trzecim tygodniu września ceny żywca wieprzowego uległy dalszemu obniżeniu, zakłady mięsne kupowały trzodę chlewną przeciętnie po 5,23 zł/kg. Cena ta była o 5% niższa niż przed miesiącem i przed rokiem.

Krajowe ceny zbytu mięsa

Krajowe zakłady mięsne w dniach 18–24.09.2017 r. sprzedawały półtusze wieprzowe średnio po 7,60 zł/kg, o około 3% taniej niż w poprzednim tygodniu i miesiąc wcześniej oraz o 2% taniej niż w tym samym okresie 2016 r.

Towar	Cena bez VAT	Zmiana tyg.
Wg ZSRJR (MRiRW) 18-24.09.2017 r.		
w skupie zł/kg		
żywiec wieprzowy	5,23	↓
żywiec wołowy	6,48	↓
kurczęta typu brojler	3,48	↓
indyki	5,02	↓
w zbycie zł/kg		
półtusze wieprzowe	7,60	↓
ćwierćtusze wołowe	13,33	↑
Tuszki kurcząt 65%”	5,40	↓
tuszki indyków	8,34	↑
na targowiskach zł/szt.		
prosięta	196,18	↑

Klasa półtuszy wieprzowych wg SEUROP	CENA [zł/tonę]			
	[MPS]		[MPC]	
	17.09.2017	24.09.2017	17.09.2017	24.09.2017
POLSKA				
klasa S	7 280	6 964	7 137	6 828
klasa E	7 182	6 870	7 041	6 736
klasa U	6 786	6 510	6 653	6 382
klasa R	6 385	6 172	6 260	6 051
klasa O	5 834	5 615	5 719	5 505
klasa P	4 939	4 938	4 842	4 842

m

mpc – masa poubojowa ciepła, mps – masa poubojowa schłodzona

Ceny prosiąt

Krajowe ceny prosiąt, pomimo utrzymującej się od lipca br. spadkowej tendencji, kształtują się na poziomie wyższym niż przed rokiem. W okresie 11–17.09.2017 r. na krajowych targowiskach za 1 prosię uzyskiwano przeciętnie 194 zł. W trzecim tygodniu września br. na krajowych targowiskach ceny prosiąt nieco wzrosły, za 1 prosię w tym czasie uzyskiwano przeciętnie 196 zł, w porównaniu z cenami sprzed roku prosięta były o 15% droższe.

Ceny prosiąt za parę na wybranych targowiskach w Małopolsce (01.09-28.09.2017 r.)

Miejscowość	Cena/para
Wadowice	460
Nowy Targ	500-520
Stary Sącz	460
Proszowice	400

Bydło

W krajowym skupie, po utrzymującym się od końca lipca br. wzroście, w trzecim tygodniu września br. ceny bydła uległy obniżeniu. W dniach 18–24.09.2017 r. za żywca wołowy dostawcy uzyskiwali średnio 6,48

zł/kg, wobec 6,50 zł/kg tydzień wcześniej. Mimo spadku o 2% cena bydła rzeźnego była o 5% wyższa niż przed rokiem.

Z przeprowadzonej w połowie września przez „top agrar Polska” sondy cenowej br. wynika, że cena za byki w wadze poubojowej kształtowały się od **12,45 zł netto/kg** do **13,60 zł netto/kg**. W wadze żywej za byki ubojnie płaciły minimalnie **6,60 zł** a maksymalnie **7,70 zł netto/kg**.

Utrzymuje się cena krów. Najniższa cena za krowę w wadze poubojowej wynosiła **11,00 zł netto/kg**, **najwyższa -12,20 zł**. W wadze żywej za krowę producenci otrzymali od **5,20 zł** do **6,00 zł netto/kg**.

Kompensowane ćwierćtusze wołowe

W trzecim tygodniu września w zakładach mięsnych cena 1 kg kompensowanych ćwierćtuszy wołowych ukształtowała się na poziomie 13,33 zł, o około 1% wyższym niż tydzień wcześniej i przed miesiącem oraz o 5% wyższym niż przed rokiem.

Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w kraju 24 wrzesień 2017 r.

Kategoria bydła	Cena zakupu*		
	wg w.ż.** [zł/kg]	dla mpc [zł/tonę]	dla mps [zł/tonę]
Bydło ogółem	6,48	12 777	13 032
Bydło 8-12 m-cy (Z)	7,03	13 047	13 308
Byki 12-24 m-ce (A)	7,38	13 700	13 974
Byki > 24 m-cy (B)	7,19	13 448	13 716
Krowy (D)	5,24	11 268	11 493
Jalówki > 12 m-cy (E)	6,63	12 852	13 109

* - jest to cena netto zapłacona dostawcom bydła za dostarczony do rzeźni pełnowartościowy żywiec wołowy na bazie franco zakład czyli wraz z kosztami transportu dostawcy jak i rzeźni jeśli poniosła ona koszty transportu związane z zakupem żywca. Cena ta zawiera również wszelkie dodatkowe płatności (premie, nagrody itp.) niezależnie od okresu w jakim zostały wypłacone.

** - w.ż. - waga żywa (cenę za wagę żywą wyliczono stosując średnie wskaźniki wydajności rzeźnej uzyskane w Polsce w roku 2010: bydło ogółem - 0,507 (było 0,521); byki do 2 lat - 0,539 (było 0,550); byki > 2 lat - 0,535 (było 0,520); wołce - 0,54 (było 0,540); krowy - 0,465 (było 0,478) i jalówki - 0,516 (było 0,530),

mpc - masa poubojowa ciepła, mps - masa poubojowa schłodzona,

Rynek Drobiu

Ceny zakupu żywca

W trzecim tygodniu września br. w krajowych zakładach notowany był niewielki spadek cen zakupu kurcząt brojlerów oraz indyków. Kurczęta brojlery przeciętnie kupowano po 3,48 zł/kg, ale o 1 gr/kg drożej niż przed miesiącem. Cena indyków średnio wynosiła 5,02 zł/kg wobec 5,03 zł/kg w poprzednim tygodniu. W odniesieniu do notowań sprzed roku kurczęta podrożały o 3%, a indyki – o 4%.

W zakładach drobiarskich cena tuszek indyków wzrosła, natomiast kurcząt uległa obniżeniu. Tuszki kurcząt przeciętnie zbywano po 5,40 zł/kg, o 2% taniej niż w poprzednim tygodniu. Były one również o 0,5% tańsze niż przed miesiącem, ale o 7% droższe w odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r. Przeciętna cena tuszek indyków wynosiła 8,34 zł/kg i była o 4% wyższa niż w poprzednim tygodniu, ale o 1% niższa niż miesiąc wcześniej. W porównaniu z notowaniami sprzed roku tuszki indycze podrożały o 3,5%.

OWOCE I WARZYWA

Owoce/warzywa małopolskie targowiska	Cena w zł/kg 02-30.09.2017 r.			Owoce/warzywa małopolskie targowiska	Cena w zł/kg 02-30.09.2017 r.		
	min.	max.	średnia		min.	max.	średnia
Buraki ćwikłowe	0,50	2,50	1,50	Pietruszka	1,60	6,00	3,80
Cebula	0,48	2,50	1,49	Pieczarki	6,00	8,00	7,00
Fasola szparagowa	5,50	10,00	7,70	Pomidory	1,50	4,00	2,75
Kalafior	1,60	4,00	2,80	Seler	1,60	6,00	3,80
Kapusta biała szt	1,30	3,50	2,40	Ziemniaki	0,20	1,50	0,85
Kapusta czerwona szt	1,50	4,00	2,75	Jabłka	2,00	4,00	3,00
Marchew	0,57	2,50	1,53	Maliny	9,00	15,00	12,00
Ogórki	1,30	4,50	2,90	Śliwki	4,00	8,00	6,00

28.09.2017 roku Główny Urząd Statystyczny poinformował, że bieżący sezon jest dla sadownictwa wyjątkowo trudny. Fala wiosennych przymrozków (w końcu pierwszej dekady maja) spowodowała znaczne uszkodzenia w sadach jabłoniowych odmian późniejszych. Jednocześnie w wielu rejonach kraju warunki agrometeorologiczne były niekorzystne dla uzyskania dobrej jakości owoców: z jednej strony sprzyjały występowaniu chorób

i szkodników, a drugiej utrudniały prawidłową ochronę. Obok niższego plonowania, w bieżącym sezonie problemem może być więc także słaba jakość owoców.

Obecnie szacuje się, że zbiory jabłek, w zależności od dalszych warunków, mogą wynieść 2,4 - 2,6 mln t, tj. średnio o ok. 30 proc. mniej w porównaniu do roku ubiegłego. Przewiduje się także ponad 25-proc. spadek produkcji gruszek, ich zbiory ocenia się na niespełna 60 tys. t.

W Polsce ceny jabłek przemysłowych są obecnie wyższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Warto również podkreślić, że są to rekordowe stawki jak dla tego okresu. Za kilogram jabłek przemysłowych w zależności od regionu i jakości jabłek sadownicy otrzymują w punktach skupu ok. 80 groszy. Za owoce dowiezione do zakładu bywa, że nawet 90 groszy. Droższe są owoce z przerywek, tańsze tzw. Spady.

Według szacunku rzeczoznawców tegoroczne zbiory wiśni i czereśni były o przeszło 60 proc. mniejsze niż w roku ubiegłym. Produkcja z sadów wiśniowych oszacowano na ponad 70 tys. t, natomiast z sadów czereśniowych na niewiele ponad 20 tys. t. Na ok. 60 tys. t ocenia się zbiory śliwek, czyli o ponad 40 proc. mniej od produkcji z roku poprzedniego. Łączną produkcję pozostałych gatunków owoców z drzew (brzoskwiń, moreli i orzechów włoskich) oszacowano na ok. 10 tys. t, tj. o ponad połowę mniej w porównaniu z rokiem poprzednim.

Tegoroczną łączną produkcję warzyw gruntowych (wczesnych i późnych) szacuje się, podobnie jak w szacunku wstępnym, na ok. 4,5 mln t, tj. na poziomie zbliżonym do roku ubiegłego.

Ceny pomidorów szklarniowych w Polsce stale rosną. W czwartym tygodniu września kosztowały od 2,66 do 3,0 zł/kg w zależności od jakości czyli prawie 1,5 razy drożej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. W porównaniu do poprzedniego tygodnia wzrosły średnio o 18 proc. Wzrost cen pomidorów spowodowany jest spadkiem podaży na rynku. Jednocześnie popyt na krajowym rynku, jak również ze strony eksporterów jest bardzo duży.

W rejonach gdzie są lżejsze gleby i nie jest mokro trwają wykopki ziemniaków. W tym okresie można je kupić najtaniej, 15 kg można kupić za 5 zł, w ofercie hurtowej 33 grosze za kilogram. Tegoroczne zbiory nie powinny być mniejsze wobec poprzedniego roku zwłaszcza, że zwiększył się areal uprawy ziemniaków (ponad 0,3 miliona ha). Polska jest na 7 - 8 miejscu w świecie pod względem wielkości produkcji ziemniaków.

Jak zwykle o tej porze ceny krajowych warzyw korzeniowych są dość niskie bowiem jest czas zbiorów. Marchew w ofercie hurtowej jest w cenie od 50 groszy do 70 groszy za kilogram, jednak jak informują producenci ostatnie obfite opady spowodowały, że w niektórych regionach są trudności z zebraniem cebuli czy marchwi, która może zacząć gnić.

Dla smakoszy i amatorów grzybów ten rok jest doskonały. W ofercie handlowej grzyby są każdego dnia. Kurki są sprzedawane po 16 zł za kg (oferta hurtowa), borowiki 22 zł/kg, podgrzybki można dostać już po 12 zł/kg.

Informacje o aktach prawnych dotyczących rolnictwa, które ukazały się we wrześniu 2017 r.

[Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1669](#)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z ustanowieniem dalszych tymczasowych nadzwyczajnych środków wsparcia dla producentów niektórych owoców i warzyw w związku z kontynuacją zakazu ich przywozu z Unii Europejskiej do Federacji Rosyjskiej

[Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1670](#)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z ustanowieniem nadzwyczajnej pomocy dostosowawczej dla producentów mleka i rolników w innych sektorach hodowlanych

[Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1672](#)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z ustanowieniem dalszych tymczasowych nadzwyczajnych środków wsparcia dla producentów niektórych owoców i warzyw w związku z zakazem ich przywozu z Unii Europejskiej do Federacji Rosyjskiej

[Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1673](#)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z ustanowieniem tymczasowej nadzwyczajnej pomocy dla rolników w sektorach hodowlanych

[Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1682](#)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia trybu i terminu powiadamiania o zamiarze nieprzeznaczenia do sprzedaży owoców i warzyw oraz o planowanym sposobie ich zagospodarowania

Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1684	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wprowadzenia „Programu bioasekuracji mającego na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń” na lata 2015–2018
Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1688	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie realizacji przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zadań związanych z ustanowieniem nadzwyczajnej pomocy dostosowawczej dla producentów mleka i rolników w innych sektorach hodowlanych
Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1692	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 sierpnia 2017 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze zwierząt gospodarskich
Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1697	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzoru formularza wykazu producentów, którzy spełnili wymagania dotyczące produkcji w rolnictwie ekologicznym oraz sposobu jego przekazywania
Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1709	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania wsparcia finansowego z funduszy promocji produktów rolno-spożywczych
Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1711	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 września 2017 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakie powinien spełniać wniosek o wpis do ewidencji producentów
Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1717	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań, jakie powinny spełniać wnioski w sprawach dotyczących płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego
Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1722	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 sierpnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy/otrętu bydła oraz wirusowej biegunki bydła i choroby błon śluzowych w wybranych stadach bydła
Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1729	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu
Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1737	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”, operacje typu „Kształtowanie przestrzeni publicznej” oraz operacje typu „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020
Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1744	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 września 2017 r. w sprawie terminów przekazywania informacji przez grupy producentów owoców i warzyw oraz organizacje producentów owoców i warzyw albo zrzeszenia organizacji producentów owoców i warzyw
Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1749	Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Renty strukturalne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013
Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1759	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie informacji, jakie powinien zawierać wniosek o uznanie organizacji producentów, zrzeszeń organizacji producentów i organizacji międzybranżowych na rynku mleka i przetworów mlecznych oraz rodzaju i zakresu dokumentów potwierdzających spełnienie przez te podmioty warunków uznania
Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1761	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów nieprawidłowości lub naruszeń przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego i minimalnych środków, jakie jednostki certyfikujące są obowiązane zastosować w przypadku stwierdzenia wystąpienia tych nieprawidłowości lub naruszeń w ramach kontroli w rolnictwie ekologicznym
Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1775	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 września 2017 r.

[Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1779](#)

[Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1780](#)

[Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1792](#)

[Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1821](#)

[Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1823](#)

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 września 2017 r. w sprawie upoważnienia Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie do pełnienia funkcji jednostki centralnej krajowej sieci obszarów wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia obszarów objętych nakazami, zakazami lub ograniczeniami oraz innymi środkami kontroli lub ochronnymi ustanowionymi w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, na których są położone gospodarstwa rolne, w których są utrzymywane świnię

Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 września 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o podatku leśnym

Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 września 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie warunków wstępnego uznawania grup producentów owoców i warzyw, uznawania organizacji producentów owoców i warzyw i ich zrzeszeń oraz warunków i wymagań, jakie powinny spełniać plany dochodzenia do uznania

AKTUALNOŚCI

Interwencje Samorządu Rolniczego-wrzesień 2017

Samorząd rolniczy opiniując projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości limitów środków dostępnych w poszczególnych województwach lub latach w ramach określonych działań i poddziałań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, przekazał, że należy zwiększyć środki finansowe dostępne na działania związane ze wsparciem inwestycji w gospodarstwach rolnych, przede wszystkim **na operacje typu modernizacja gospodarstwa rolnych w celu zwiększenia rentowności i konkurencyjności gospodarstw**.

Samorząd rolniczy przekazał, że działanie „Modernizacja gospodarstw rolnych” jest działaniem, które cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem wśród rolników. Pomimo znacznej kwoty już wykorzystanej na inwestycje w gospodarstwach w ramach kolejnych Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, nadal istnieje potrzeba wsparcia rolników planujących rozbudowę, przebudowę, zmianę profilu produkcji czy modernizację dotychczas prowadzonej działalności rolniczej.

W związku z powyższym samorząd rolniczy zawniósł o przesunięcie jak największej puli środków na operacje związane z modernizacją gospodarstw rolnych.

Odpowiedź MRiRW na wniosek dot. uprawnień do emerytury rolniczej

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi odpowiedziało na pismo KRIR z dnia 16 sierpnia 2017 r. znak: KRIR/MJ/942/17 w sprawie zmiany przepisów i umożliwienie rolnikom, którzy nabyli uprawnienia do emerytury rolniczej dalsze prowadzenie gospodarstwa i korzystanie z uprawnień emerytalnych z KRUS. Jest to szczególnie istotne w sytuacji, gdy nie ma komu przekazać gospodarstwa, a jego zbycie często ze względów psychologiczno-emocjonalnych jest dla wieku rolników trudną do zaakceptowania ostatecznością. Należy zwrócić uwagę na fakt, że osoby pobierające emeryturę z ZUS nie muszą pozbywać się swojego warsztatu pracy.

W Polsce rolnicy posiadają własny, odrębny od powszechnego, system ubezpieczenia społecznego. U podstaw tego podziału leży nie tylko specyfika pracy w gospodarstwie rolnym, ale przede wszystkim sposób finansowania tego systemu. Rozdzielność unormowań ubezpieczenia społecznego rolników od powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych powoduje, że rządzą się te systemy odrębnymi regulacjami i to zarówno co do składek na ubezpieczenie społeczne jak i w szczególności co do zasady przyznawania, wypłaty i wysokości świadczeń z ubezpieczenia.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2016 r. poz. 277, z późn. zm.), prawo do emerytury rolniczej przysługuje po osiągnięciu wieku emerytalnego i po udokumentowaniu wymaganego stażu ubezpieczeniowego rolniczego. Emerytura składa się z dwóch części: części składkowej i części uzupełniającej. Część składkowa stanowi część ubezpieczeniową świadczenia

emerytalnego. Jej wysokość uzależniona jest od długości stażu ubezpieczeniowego i wysokości emerytury podstawowej. Część składkowa emerytury rolniczej wypłacana jest zawsze - niezależnie od prowadzenia, bądź nie, działalności rolniczej. Część składkowa jest niska ze względu na to, że jest pochodną opłacanych składek na ubezpieczenie społeczne rolników, które z kolei są dostosowane do możliwości finansowych rolników. Ze względu na ograniczoną wysokość części składkowej, ww. ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników przewiduje uzupełnienie emerytury i renty rolniczej o część uzupełniającą. Wysokość części uzupełniającej, wynosi od 85% do 95% emerytury podstawowej. Warunkiem wypłaty części uzupełniającej świadczenia emerytalno-rentowego rolniczego, finansowanej w całości z budżetu państwa, a więc będącej de facto emeryturą państwową jest zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej w myśl przepisów ww. ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, a to oznacza przeważnie wyzbycie się własności lub posiadania gospodarstwa rolnego. W ten sposób państwo finansuje jeden z instrumentów polityki rolnej - stymulowanie wymiany pokoleniowej wśród właścicieli gospodarstw rolnych. Zatem część uzupełniająca jest to państwowa rekompensata za przekazanie gospodarstwa rolnego i pełni dodatkowo rolę instrumentu polityki rolnej, wspierającego wymianę pokoleniową w rolnictwie.

Obecnie nie jest planowana zmiana w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników, zmierzająca do tego, aby odstąpić od obowiązku zaprzestawania działalności rolniczej w celu wypłaty świadczeń emerytalno-rentowych rolniczych w pełnej wysokości.

Odpowiedź ministra rolnictwa na wniosek dot. przywrócenia rolnikom możliwości przechodzenia na wcześniejszą emeryturę

Odpowiadając na [pismo KRIR z dnia 30 maja 2017 r.](#), dotyczące podjęcia inicjatywy zmiany przepisów, które umożliwią rolnikom przechodzenie na wcześniejszą emeryturę w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, minister rolnictwa przesłał poniższe wyjaśnienia ([pismo z dn. 13.06.2017 r.](#)).

Zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r., poz. 38), obniżony został w Polsce powszechny wiek emerytalny do 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 października 2017 r., a więc od tej daty przywrócony zostanie stan prawny, dotyczący powszechnego wieku emerytalnego, obowiązujący przed 1 stycznia 2013 r., zarówno dla osób ubezpieczonych w systemie powszechnym, jak i rolników ubezpieczonych na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2013 r., poz. 277 z późn. zm.). Przepisy tej ustawy nie zmieniają jednak dotychczasowej regulacji, zgodnie z którą prawo do uzyskania świadczenia w postaci tzw. "wcześniejszej" emerytury rolniczej, tj. emerytury rolniczej w wieku niższym niż emerytalny (55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn) ma charakter wygasający. O "wcześniejszą" emeryturę rolniczą, na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników mogą ubiegać się wyłącznie rolnicy, którzy wszystkie ustawowe warunki do przyznania tego świadczenia spełnią do dnia 31 grudnia 2017 r. Prawo do "wcześniejszej" emerytury rolniczej przysługuje rolnikowi, który oprócz ukończenia ww. wieku, posiada co najmniej 30 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu rolników oraz zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Odnosząc się do zarzutu KRIR odnośnie zahamowania wymiany pokoleniowej na wsi i zachowania ciągłości pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych w związku z wygaszeniem "wcześniejszej" emerytury dla rolników uprzejmie wyjaśniam, że ww. ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników nie obliguje rolnika do prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym do osiągnięcia wieku emerytalnego i nabycia prawa do emerytury rolniczej. Prawo do emerytury rolniczej uwarunkowane jest bowiem wyłącznie osiągnięciem wieku emerytalnego i posiadaniem co najmniej 25 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu rolników. Zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej lub jej kontynuowanie na emeryturze ma jedynie wpływ na wysokość tego świadczenia. Rolnik może także wcześniej, tj. przed osiągnięciem wieku emerytalnego, zaprzestać prowadzenia działalności rolniczej przez przekazanie gospodarstwa rolnego np. następcy, który zamierza skorzystać z pomocy finansowej z PROW dla "młodego rolnika" na rozwój tego gospodarstwa. Wtedy przekazujący gospodarstwo rolne, jeżeli nadal pracuje w tym gospodarstwie rolnym, zmienia swój status ubezpieczeniowy z rolnika na domownika (za domownika składki ubezpieczeniowe opłaca rolnik), a po osiągnięciu wieku emerytalnego występuje z wnioskiem do KRUS o ustalenie emerytury rolniczej jako domownik. Prawo do emerytury rolnikowi i domownikowi ustalane jest według takich samych zasad. Nie ma bowiem znaczenia czy wymagany do emerytury rolniczej, co najmniej 25-letni okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu rolników, przeżyty był w charakterze rolnika czy domownika.

12 września 2017 r. Zarząd KRIR zwrócił się do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w związku z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 sierpnia 2017 r. w sprawie gmin poszkodowanych w wyniku działania żywiołu w sierpniu 2017 r., w których stosuje się szczególne zasady odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych oraz w związku z opublikowanymi 17 sierpnia 2017 r. zasadami udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych,

pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych.

Przekazano, że w ww. Zasadach określona została wysokość pomocy ze środków rezerwy celowej budżetu państwa przyznawanej w związku ze szkodami – w przypadku budynku gospodarczego (w szczególności inwentarskiego) – maksymalnie na 100 tys. zł. Do samorządu rolniczego docierają jednak sygnały, że pomoc nie jest wypłacana rolnikom, ponieważ ich budynki (stajnie, obory, chlewnie) nie są klasyfikowane jako budynki gospodarcze.

W związku z powyższym, zwrócono się o jednoznaczną interpretację, czy ww. budynki, niezbędne rolnikowi do prowadzenia działalności, spełniają kryteria budynku gospodarczego według wspomnianych wyżej zasad i co za tym idzie, czy rolnicy mogą ubiegać się o pomoc do wysokości 100 tys. zł na obudowę tych składników gospodarstwa

W odpowiedzi na wniosek samorządu rolniczego dotyczącego pomocy dla gospodarstw rolnych i poszkodowanych sadowników w wyniku przymrozków wiosennych i resort rolnictwa poinformował o możliwości składania wniosków przez poszkodowanych rolników, o udzielenie pomocy na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. poz. 187, z późn. zm.).

Producenci rolni, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały, w bieżącym roku, szkody w wysokości co najmniej 70% danej uprawy na powierzchni występowania tej uprawy w wyniku przymrozków wiosennych mogą składać wnioski w oddziałach ARiMR od **13 do 27 września 2017 r.**

Stawki pomocy wynoszą:

- **2000 zł na 1 ha powierzchni owocujących upraw drzew owocowych**, w których wystąpiły szkody w wysokości co najmniej 70% spowodowane przez przymrozki wiosenne,
- **1000 zł na 1 ha powierzchni owocujących upraw krzewów owocowych i truskawek**, w których wystąpiły szkody w wysokości co najmniej 70% spowodowane przez przymrozki wiosenne.

Jednocześnie poinformowano, że pomoc, określona w § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w przypadku szkód powyżej 30% średniej rocznej produkcji udzielana jest zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. Uwzględniając powyższe przekazano, że kwota pomocy będzie podlegała pomniejszeniu o 50% dla rolników nieposiadających polisy ubezpieczenia co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej.

Resort podkreślił, że zgodnie z zawartymi z zakładami ubezpieczeń umowami na stosowanie dopłat do składek ubezpieczenia, zakłady ubezpieczeń mogły zawierać umowy ubezpieczenia od stycznia 2017 r. na podstawie obowiązujących wtedy przepisów.

MRiRW odpowiada na wnioski MIR dot. m.in. płatności obszarowych

27 lipca br. Zarząd Małopolskiej Izby Rolniczej przekazał do KRIR [wnioski zgłaszane przez członków rad powiatowych MIR](#). Resort rolnictwa, [w piśmie z dn. 05.09.2017 r.](#), przekazał wyjaśnienia odnoszące się do przedmiotowych wniosków.

Ad.1. Wniosek o umożliwienie korzystania z programów unijnych także rolnikom posiadającym co najmniej 5 ha fizycznych i ubezpieczających się w KRUS na wniosek.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2016 r. poz. 277 z późno zm.), ubezpieczeniu z mocy ustawy podlega obowiązkowo: rolnik zamieszkujący i prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek działalność rolniczą w pozostającym w jego posiadaniu gospodarstwie rolnym o powierzchni powyżej 1 ha przeliczeniowego użytków rolnych, lub dział specjalny produkcji rolnej, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także małżonek rolnika oraz domownik stale: pracujący w tym gospodarstwie, jeżeli rolnik ten, jego małżonek oraz domownik, nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu, nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty, albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z przepisami wsparcie w ramach typu operacji "Restrukturyzacja małych gospodarstw" PROW 2014-2020 adresowane jest do rolników i małżonek rolników ubezpieczonych na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie, czyli do osób spełniających m.in. kryterium posiadania powyżej 1 ha przeliczeniowego. Przyjęcie ww. kryterium ma na celu skierowanie wsparcia do konkretnej grupy docelowej, czyli do właścicieli gospodarstw, dla których praca w rolnictwie stanowi

podstawowe źródło dochodu i tym samym z założenia prowadzą działalność rolniczą w celach zarobkowych, co wynika z postanowień zawartych w PROW 2014-2020.

Zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 23 września 2016 r. przeciętny dochód z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2015 r. wyniósł 1975 zł. Należy zatem założyć, że rolnicy posiadający gospodarstwa poniżej 1 ha przeliczeniowego, czyli osiągający średnie dochody w skali roku poniżej ww. kwoty 1975 zł, mogą z założenia nie spełniać warunku w zakresie zarobkowego charakteru prowadzonej działalności rolniczej.

Mając powyższe na uwadze, resort rolnictwa nie przewiduje rozszerzenia grona potencjalnych beneficjentów ww. instrumentu wsparcia o osoby niespełniające warunku w zakresie posiadania gospodarstwa rolnego obejmującego obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego. Należy jednak wskazać, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeprowadza obecnie analizę nt. potrzeby modyfikacji warunku, o którym mowa w przywołanym wyżej § 2 pkt 5 rozporządzenia w sprawie omawianego instrumentu wsparcia w zakresie długości okresu nieprzerwanego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik albo małżonek rolnika.

2. Wniosek o zmianę terminu składania wniosków obszarowych na obszarze całej Polski na termin od 1 kwietnia do 31 maja.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 państwa członkowskie określają ostateczne terminy, w których pojedynczy wniosek, wnioski o przyznanie pomocy lub wnioski o płatność mogą być składane. Ostateczne terminy przypadają nie później niż dnia 15 maja każdego roku.

W Polsce ze względu na uwarunkowania klimatyczne, zastosowano maksymalny termin składania wniosków, jaki dopuszcza prawo unijne, tj. do dnia 15 maja. Powyższe znalazło również odzwierciedlenie w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz.U. z 2017 r. poz. 278), który stanowi, że wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu składa się w terminie od dnia 15 marca do dnia 15 maja.

Przepisy UE, tj. art. 13 ust. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 przewidują również możliwość składania wniosków po wyznaczonym terminie, niemniej jednak w takim przypadku za każdy dzień roboczy opóźnienia stosowane są zmniejszenia należnej kwoty płatności o 1%. Jeżeli natomiast opóźnienie wynosi ponad 25 dni kalendarzowych, wniosek uznaje się za niedopuszczalny. Jednocześnie, powyższe obniżki nie mają zastosowania w przypadku działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności. A zatem złożenie wniosku do 25 dni kalendarzowych po wyznaczonym terminie nie prowadzi do obniżki kwoty płatności, jeśli opóźnienie to jest wynikiem działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.

Podkreślić zatem należy, że przyjęcie przepisów, które przesunęłyby termin składania wniosków o przyznanie płatności do 31 maja każdego roku, wymagałoby zmiany nie tylko przepisów krajowych, ale przede wszystkim zmiany przepisów Unii Europejskiej w tym zakresie oraz akceptacji takiej zmiany przez większość państw członkowskich UE.

Dodatkowo, zmiana terminu składania wniosków o przyznanie płatności może znacząco wpływać na weryfikację dotychczasowych terminów całości działań realizowanych przez agencję płatniczą w ramach obsługi wniosków, zarówno w ramach płatności bezpośrednich, jak i w ramach środków rozwoju obszarów wiejskich. Należy pamiętać, że przesunięcie podstawowego terminu skutkuje także przesunięciem ostatecznego terminu skradania wniosków oraz w konsekwencji wydłużeniem terminu na wprowadzanie danych do systemu informatycznego Agencji, przeprowadzanie kontroli kompletności oraz kontroli administracyjnych. Co za tym idzie, podejście takie stanowić może zagrożenie dla akceptowanych i wymaganych przez służby Komisji Europejskiej terminów realizacji nie tylko kontroli administracyjnej, ale również kontroli na miejscu, szczególnie w zakresie dywersyfikacji upraw, zasady wzajemnej zgodności, a także pozostałych kontroli na miejscu w ramach płatności bezpośrednich, ONW, płatności rolno środowiskowej, płatności rolnośrodowiskowo-klimatycznej oraz płatności ekologicznej. Ponadto ma wpływ na proces typowania do kontroli na miejscu, procedury przetargowe na wykonywanie zadań zleczanych wykonawcom zewnętrznym, zgodnie z prawem zamówień publicznych.

Przedłużony termin składania wniosków o przyznanie płatności skraca więc czas na przeprowadzenie kontroli administracyjnych, które są niezbędne również do realizacji zaliczek na poczet płatności. W przypadku niewyjaśnienia stwierdzonych błędów do dnia naliczania zaliczek, działki obciążone błędami nie są uwzględniane przy ustalaniu powierzchni kwalifikującej się do zaliczek, ze względu na brak zakończonej dla nich kontroli administracyjnej.

Biorąc pod uwagę powyższe, propozycja zmiany terminu składania wniosków o przyznanie płatności powinna być rozpatrywana w szerszym kontekście, jakim jest całokształt wdrażania instrumentów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej. Tymczasem należy mieć również na względzie oczekiwania beneficjentów do jak najszybszej wypłaty środków pomocowych tj. już od 1 grudnia każdego roku.

3. Wniosek o wprowadzenie systemu wypłacania zaliczek podczas dokonywania wypłat płatności obszarowych dla gospodarstw powierzchni powyżej 10 ha (wypłata I zaliczki do końca danego roku),

natomiast w przypadku gospodarstw o powierzchni poniżej 10 ha wypłata płatności obszarowych całościowa bez zaliczek.

Na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisja Europejska wydała decyzję przewidującą zwiększenie poziomu zaliczek na poczet płatności bezpośrednich w Polsce z 50 do 70%. Zwiększenie poziomu zaliczek ma związek z wystąpieniem w Polsce niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Oznacza to, że począwszy od 16 października br. rolnicy w całej Polsce, niezależnie od wielkości gospodarstwa, będą mogli otrzymać zaliczki na poczet płatności bezpośrednich za 2017 r. w zwiększonej wysokości.

Zaliczki będą wypłacane na poczet wszystkich płatności realizowanych w ramach systemu wsparcia bezpośredniego

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi trwają już prace legislacyjne związane z opracowywaniem stosownego rozporządzenia w sprawie zaliczek na poczet płatności bezpośrednich za 2017 r.

Jednocześnie, odnosząc się do przedstawionego postulatu, pragnę zwrócić uwagę, że zgodnie z przepisami unijnymi - wypłata płatności bezpośrednich przed 1 grudnia roku złożenia wniosku możliwa jest wyłącznie w formie zaliczek, które nie mogą przekroczyć określonego poziomu (tym samym nie jest możliwa wypłata w formie zaliczek całej kwoty należnego wsparcia). Zatem realizacja zgłoszonego postulatu spowodowałaby, że rolnicy posiadający gospodarstwa o powierzchni mniejszej niż 10 ha otrzymaliby płatności za 2017 r. nie wcześniej niż 1 grudnia br., podczas gdy pozostałym rolnikom byłyby wypłacane przed tym terminem zaliczki na poczet płatności. Zaproponowane rozwiązanie byłoby zatem niekorzystne dla mniejszych gospodarstw.

Informacje ARiMR

ARiMR uruchomiła nabór wniosków na „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” które można składać od 28 września do 27 października 2017r.

O pomoc na "Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej" finansowane z budżetu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 mogą ubiegać się:

- rolnicy, którzy prowadzą chów lub hodowlę co najmniej 300 sztuk świń na terenach objętych ASF (afrykańskim pomorem świń);
- spółki wodne lub związki spółek wodnych, w których co najmniej połowę stanowią rolnicy posiadający grunty rolne, a spółka została utworzona do wykonywania, utrzymania oraz eksploatacji urządzeń służących do:
  - ochrony gospodarstw członków spółki wodnej przed powodzią;
  - melioracji wodnych;
  - prowadzenia racjonalnej gospodarki na terenach zmeliorowanych należących członków spółki wodnej.

W ramach tego wsparcia rolnicy mogą otrzymać dofinansowanie na wykonanie ogrodzenia chlewni czy utworzenie lub zmodernizowanie niecki dezynfekcyjnej. Wysokość pomocy wynosi 100 tys. zł i nie może przekroczyć 80 proc. kosztów kwalifikowalnych. Natomiast spółki wodne lub związki spółek wodnych mogą ubiegać się o pomoc na inwestycje polegające na zaopatrzeniu w sprzęt do utrzymania urządzeń wodnych służących do zabezpieczenia gospodarstw rolnych przed zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem, spowodowanym przez powódź lub deszcz nawalny. Wysokość wsparcia wynosi 500 tys. zł i nie może być większa niż 80 proc. kosztów kwalifikowalnych.

od 28 września 2017 r. do 27 października 2017 r można składać wnioski o przyznanie pomocy "Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000" jest to kolejny rodzaj wsparcia uruchamiany w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020.

Pomoc taką może otrzymać rolnik, jeżeli m.in. w jego gospodarstwie łączna powierzchnia trwałych użytków zielonych i pastwisk trwałych położonych na obszarze Natura 2000 wynosi co najmniej 1 ha.

Wsparcie przyznaje się na inwestycje, które m.in. przyczynią się do utrzymania i użytkowania w gospodarstwie trwałych użytków zielonych położonych na obszarze Natura 2000, nie będą negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 i nie są sprzeczne z działaniami ochronnymi obligatoryjnymi ustalonymi dla obszaru Natura 2000, na którym jest położone gospodarstwo, w planach zadań ochronnych.

Pomoc jest udzielana w formie refundacji części poniesionych i udokumentowanych kosztów kwalifikowalnych inwestycji. Standardowa wysokość dofinansowania to 50 proc. Na wyższy poziom wsparcia, który wynosi 60 proc. mogą liczyć młodzi rolnicy. Wysokość pomocy na "Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000" zależy od ich rodzaju. W przypadku operacji związanych z budową lub modernizacją

budynków inwentarskich albo adaptacją innych budynków na budynki inwentarskie można otrzymać w całym okresie realizacji PROW 2014 - 2020 maksymalnie 500 tys. zł. Natomiast na inne inwestycje można ubiegać się o 200 tys. zł wsparcia.

Od 5 do 18 października rolnicy, którzy ponieśli straty w wyniku klęsk żywiołowych mogą składać w ARiMR wnioski o przyznanie pomocy na odtworzenie zniszczonych składników gospodarstwa. Jest to wsparcie na operacje typu "Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej", poddziałanie "Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof"

Wnioski o taką pomoc można składać w oddziałach regionalnych ARiMR, bądź za pośrednictwem biura powiatowego Agencji lub wysłać je rejestrowaną przesyłką pocztową nadaną w placówce Poczty Polskiej do właściwego oddziału regionalnego. Poprzedni nabór wniosków odbył się w terminie 4 - 18 września 2017 r. W tym roku przewidywane są kolejne nabory wniosków o takie wsparcie. Planuje się, że będą one ogłaszane cyklicznie tak, aby umożliwić ubieganie się o pomoc finansową jak największej liczbie rolników poszkodowanych w tegorocznych kataklizmach. Zatem rolnicy, którzy nie zdążą złożyć wniosku w tym naborze, będą mogli ubiegać się o pomoc w kolejnym. **O przyznanie takiego wsparcia** będą mogli starać się rolnicy, którzy ponieśli straty spowodowane przez co najmniej jedną z następujących klęsk żywiołowych: powódź, deszcz nawalny, suszę, przymrozki wiosenne, ujemne skutki przezimowania, obsunięcie się ziemi, lawinę, grad, huragan, uderzenie pioruna. Przyznanie wsparcia uzależnione będzie od powstania w gospodarstwie szkód spowodowanych przynajmniej przez jedną z wymienionych klęsk, jeżeli miały one miejsce w roku, w którym jest składany wniosek o przyznanie pomocy lub w roku poprzedzającym rok, w którym składany jest wniosek.

O pomoc mogą ubiegać się rolnicy, którzy w danym roku kalendarzowym ponieśli straty w uprawach rolnych, zwierzętach gospodarskich, czy rybach w wysokości co najmniej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiła szkoda, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiła szkoda, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej produkcji w gospodarstwie oraz jeżeli straty dotyczą składnika gospodarstwa, którego odtworzenie wymaga poniesienia kosztów kwalifikujących się do objęcia wsparciem. Wysokość poniesionych strat, jakie powstały w gospodarstwie rolnika, określa komisja powołana przez wojewodę.

Pomoc może być przyznana np. na odtworzenie plantacji wieloletnich czy sadów. Dofinansowanie można również otrzymać na zakup nowych maszyn lub urządzeń rolniczych w miejsce tych, które zostały zniszczone w wyniku klęsk żywiołowych.

Maksymalna kwota wsparcia, jaką może otrzymać rolnik na „Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej” w całym okresie realizacji PROW 2014-2020, wynosi do 300 tys. zł, z tym że nie może przekroczyć ona poziomu 80% kosztów kwalifikowalnych.

Od 25 września do 24 października 2017 r. można składać wnioski o przyznanie pomocy w ramach poddziałania 6.5 "Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi". Jest to drugi nabór wniosków w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020. Pierwszy odbył się od 12 września do 11 października 2016 r. Pomoc może być przyznana osobie fizycznej, która spełnia następujące warunki:

- jest wpisana do ewidencji producentów;
- jest pełnoletnia;
- uczestniczy w systemie dla małych gospodarstw;
- przekaze w sposób trwały gospodarstwo rolne innemu rolnikowi, który jest osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, prowadzącą na własny rachunek działalność rolniczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- nie będzie prowadziła działalności rolniczej przez co najmniej 5 lat, licząc od dnia przekazania gospodarstwa rolnego;
- po przekazaniu gospodarstwa rolnego nie będzie podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Wniosek o przyznanie pomocy należy złożyć osobiście lub przez upoważnioną osobę w Biurze Powiatowym ARiMR, właściwym ze względu na miejsce położenia gospodarstwa. Wniosek można również wysłać listem poleconym, nadanym w placówce Poczty Polskiej.

Wysokość pomocy obliczana jest jako iloczyn 120 proc. rocznej stawki płatności dla małych gospodarstw, przyznanych w roku, w którym rolnik przystąpił do systemu dla małych gospodarstw i liczby lat

kalendaryzowych obejmujących okres od roku, w którym rolnik trwale przekaze gospodarstwo rolne, do dnia 31 grudnia 2020 r. Wsparcie wypłacane jest jednorazowo. Oznacza to, że rolnik który przekaze gospodarstwo w 2017 roku otrzyma płatności w wysokości 4-krotności 120 proc. rocznej stawki płatności dla małych gospodarstw ustalonej w roku przystąpienia do systemu dla małych gospodarstw. Ponieważ maksymalna roczna stawka płatności dla małych gospodarstw ustalona w PROW 2014-2020 wynosi 1250 Euro, to maksymalna stawka przyjęta do wyliczenia płatności dla rolników przekazujących gospodarstwa wynosi 1500 euro (1250 euro x120 proc.). Oznacza to, że rolnik, który przekaze gospodarstwo w 2017 roku może otrzymać równowartość 6 tys. euro.

Rolnicy, którzy ponieśli straty wskutek sierpniowych nawałnic mogą składać wnioski o pomoc.

Agencja informuje, że pomoc dla producenta rolnego, który poniósł szkody w lasach wypłacana będzie w formule de minimis.

Trwają prace nad zmianą rozporządzenia w tym zakresie. W związku z tym nabór wniosków zostanie **przedłużony do 31 października 2017 r.** Wnioski należy składać w biurze powiatowym ARiMR właściwym ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego.

Pomoc jest skierowana do producenta rolnego:

1. któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności,
2. który poniósł szkody w uprawach rolnych, lasach lub w budynkach służących do prowadzenia przez niego działalności rolniczej, spowodowane wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, deszczu nawałnego lub gradu w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich,
3. będącemu mikroprzedsiębiorstwem, małym albo średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu załącznika nr 1 do rozporządzenia nr 702/2014.

Stawka pomocy wynosi:

1. 1.000 zł na 1 ha powierzchni upraw rolnych, na której wystąpiły szkody spowodowane wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, deszczu nawałnego lub gradu,
2. 2.000 zł na 1 ha powierzchni lasów, na której wystąpiły szkody spowodowane wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, deszczu nawałnego lub gradu. Wysokość pomocy ustala się jako iloczyn deklarowanej przez producenta rolnego we wniosku powierzchni upraw rolnych lub lasów, na której wystąpiły szkody oraz stawki tej pomocy.
3. maksymalnie 10.000 zł na odtworzenie budynku służącego do prowadzenia działalności rolniczej, w przypadku szkód spowodowanych wystąpieniem w sierpniu 2017 r. huraganu, deszczu nawałnego lub gradu.

Do 30 września podmioty zajmujące się utylizacją mogły składać w ARiMR wnioski o dofinansowanie kosztów związanych z unieszkodliwianiem padłych w 2018 roku zwierząt gospodarskich

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa uprzejmie informuje, że 30 września 2017 r. upływa termin składania wniosków dotyczących finansowania lub dofinansowania przez ARiMR ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie.

Planowany termin stosowania tej pomocy przez ARiMR: 1 stycznia - 31 grudnia 2018

Informacje KOWR

Od 1 września zaczął działać Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) łączy część zadań Agencji Rynku Rolnego (ARR) oraz zadania Agencji Nieruchomości Rolnych (ANR), które od 1 września 2017 roku przestały funkcjonować na podstawie ustawy z dnia 10 lutego 2017 roku o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. 2017 poz. 623). Wprowadzenie zmian ma na celu zmniejszenie liczby instytucji, ograniczenie kosztów ich funkcjonowania oraz poprawę jakości obsługi beneficjentów i kontrahentów. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa będzie miał wyodrębnione jednostki organizacyjne: Centralę oraz Oddziały Terenowe w każdym województwie z tym, że w województwie zachodnio-pomorskim będą funkcjonowały dwa Oddziały Terenowe. Skupienie zadań

płatniczych w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która posiada Oddziały Regionalne w każdym województwie, w powiatach swoje biura, ułatwi rolnikom sięganie po pomoc finansową.

Zadaniami Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, które zostaną przeniesione z Agencji Nieruchomości Rolnych będzie gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Nowopowstała instytucja będzie gospodarować Zasobem na dotychczasowych zasadach m.in. w drodze wydzierżawienia albo sprzedaży nieruchomości rolnych na powiększenie lub utworzenie gospodarstw rodzinnych, oddania mienia na czas oznaczony do odpłatnego korzystania osobom prawnym lub fizycznym, oddania na czas oznaczony administratorowi całości lub części mienia w celu gospodarowania, zamiany nieruchomości.

W kompetencji nowopowstałej instytucji będzie wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących prywatnego obrotu gruntami rolnymi (UKUR), udzielanie bezzwrotnej pomocy finansowej na utrzymanie infrastruktury na terenach wiejskich, współpraca z samorządami w zakresie nieodpłatnego przekazywania gruntów.

Więcej informacji na stronie www.kowr.gov.pl

Informacje KRUS

Od 1 września 2017 r. obowiązują nowe kwoty przychodów decydujące o zmniejszeniu lub zawieszeniu świadczeń emerytalno-rentowych.

Od 1 września 2017 r. kwoty miesięcznego przychodu powodujące zmniejszenie/zawieszenie emerytury lub renty wynoszą odpowiednio:

- 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, tj. 2.954 zł 50 gr,
- 130% tego wynagrodzenia, tj. 5.486 zł 90 gr.

Nowe kwoty miesięcznego przychodu powodujące zmniejszenie/zawieszenie emerytury lub renty ogłosił komunikatem z dnia 21 sierpnia 2017 r. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w związku z ogłoszeniem przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za II kwartał 2017 r. (4.220 zł 69 gr).

Emerytura rolnicza już po ukończeniu 60 lub 65 lat

Od 1 października 2017 r. wiek emerytalny będzie wynosił 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn.

O emeryturę rolniczą mogą ubiegać się:

- osoby, które skończą 60 lub 65 lat po dniu 30 września 2017 r.,
- osoby, które do dnia 30 września 2017 r. skończą 60 lub 65 lat, ale nie osiągną do tego czasu podwyższonego wieku emerytalnego, czyli takiego, który obowiązuje obecnie i zależy od roku oraz kwartału urodzenia,
- osoby, które do dnia 30 września 2017 r. osiągną również podwyższony wiek emerytalny, jeśli nie mają jeszcze przyznanej emerytury rolniczej.

Poza wiekiem emerytalnym muszą posiadać 25 letni okres podlegania rolniczemu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

Prawo do emerytury rolniczej ustala się na wniosek.

Druki do pobrania przy ubieganiu się o emeryturę rolniczą dostępne na stronie www.krus.gov.pl

Z prac Zarządu i biur MIR – wrzesień 2017

W miesiącu wrześniu posiedzenie Zarządu odbyło się dwa razy, w dniach: 5.09. oraz 15.09.2017 r.

Rozstrzygnięto etap wojewódzki konkursu organizowanego przez KRIR pt. „Rolniczki Motorem innowacji w Polsce”. Zwycięzczynią została Pani Magdalena Węgiel z Ojcowa i to ona weźmie udział w konkursie na szczeblu krajowym. II miejsce w Małopolsce zajęła Pani Agnieszka Byrska z Choczni, III miejsce Pani Janina Totoś z Sidziny. Wyróżniono Panie: Alicję Smolarz z Przeciszowa oraz Jolantę Ciochoń z Książnic Małych. Laureatki etapu ogólnopolskiego będą reprezentować Polskę w zmaganiach europejskich w Brukseli.

Przedstawiciele MIR uczestniczyli w następujących uroczystościach:

- Dożynki Jasnogórskie – Częstochowa, 3.09.2017 r.,
- Dożynki Gminy Bolesław oraz Piknik Owczarski – 3.09.2017 r.,
- Narodowy Dzień Mlecznej Farmy – Andrzejów-Osada, woj. lubelskie, 5.09.2017 r.,
- Międzynarodowa Wystawa Rolnicza „Agropromocja” oraz organizacja stoiska MIR w ramach projektu KSOW „Rolniczy Handel Detaliczny – nowe możliwości” – Nawojowa, 9-10.09.2017 r.,
- Klikowska Parada Konna oraz Piknik Rybacki – Klikowa, 9-10.09.2017 r.,

- Charsznickie Dni Kapusty oraz Piknik Owocowo-warzywny – Charsznica, 10.09.2017 r.,
- Dożynki Powiatu Suskiego oraz Piknik Owczarski – Łętownia, 10.09.2017 r.,
- Dożynki Gminno-Diecezjalno-Powiatowe – Kęty, 10.09.2017 r.,
- Dożynki Prezydenckie – Spała, 16-17.09.2017 r.,
- Święto Suszonej Śliwki oraz Piknik Owczarski – Iwkowa, 16-17.09.2017 r.,
- Konferencja „Małopolska: Innowacje na wsi – Czy? Jak? Jakież?” – Ludźmierz, 27.09.2017 r.,
- Konferencja „Innowacyjność w przetwórstwie produktów żywnościowych Małopolski” – Nowy Sącz, 28.09.2017 r.,
- Małopolskie Targi Żywności „Zasmakuj z UR” – Kraków – Mydlniki, 30.09.-1.10.2017 r.,

Pozostała działalność:

- W dniu 5 września w biurze MIR Zarząd MIR odbył spotkanie z Panem Sterica Fudulea - Sekretarzem Stanu w Rumuńskim Ministerstwie Przedsiębiorczości i Handlu oraz Panem Botond Kovessi - I Sekretarzem w Ambasadzie Rumuńskiej w Polsce. Delegacji rumuńskiej towarzyszył Pan Ignat Timar - Prezes Towarzystwa Polsko-Rumuńskiego w Krakowie.
- W dniu 6 września 2017 r. w biurze w Krakowie, Małopolska Izba Rolnicza gościła grupę 25 uczniów wraz z nauczycielami ze szkoły Legta z Cote St. Andre z regionu Owernia-Rodan Alpy.
- W dniach: 21 i 27 września 2017 r. w ramach projektu dofinansowanego z KSOW pt. „Przetwórstwo lokalne na małą skalę podstawą marketingu na wsi” odbyły się dwa warsztaty połączone ze szkoleniem w Inkubatorze Kuchennym w Zakrzowie.
- W dniu 22 września w biurze MIR w Krakowie gościliśmy grupę 50 osób – członków Dolnośląskiej Izby Rolniczej,
- Wyjazd studyjny w dniach 28.09-1.10.2017 r. organizowany przez MODR w Karniowicach w ramach projektu KSOW „Współpraca przy rozwoju plantacji winorośli i upraw alternatywnych”

W miesiącu październiku zapraszamy do udziału w szkoleniach, które będą realizowane w ramach projektu KSOW „Nowe możliwości - Rolniczy Handel Detaliczny”:

- 10.10.2017 r. godz. 10.00 – biuro MIR, Kraków
- 11.10.2017 r. godz. 9.00 – Powiatowe CKU, Chrzanów
- 12.10.2017 r. godz. 11.00 – Starostwo Powiatowe w Olkuszu
- 16.10.2017 r. godz. 10.00 – UG Gdów
- 17.10.2017 r. godz. 11.00 – Biuro MIR w Miechowie
- 18.10.2017 r. godz. 10.00 – Starostwo Powiatowe w Myślenicach
- 18.10.2017 r. godz. 10.00 – Starostwo Powiatowe w Zakopanem
- 19.10.2017 r. godz. 10.00 – Starostwo Powiatowe w Nowym Targu
- 20.10.2017 r. godz. 10.00 – Siedziba Giełdy Ek-ROL Proszowice
- 23.10.2017 r. godz. 10.00 – Oświęcimskie Centrum Kultury, Oświęcim
- 24.10.2017 r. godz. 10.00 – Starostwo Powiatowe w Gorlicach
- 24.10.2017 r. godz. 10.00 – Biuro MIR w Wadowicach
- 25.10.2017 r. godz. 10.00 – Starostwo Powiatowe w Suchej Beskidzkiej

Opracowano na podstawie:

Tygodnik Poradnik Rolniczy, Wiadomości Rolnicze, Topagrar, stron internetowych: www.minrol.gov.pl, www.kowr.gov.pl, www.arimr.gov.pl, www.krus.gov.pl, www.krir.pl, www.modr.pl, www.ppr.pl, www.sadyogrody.pl, www.mir.krakow.pl www.agronews.com.pl i inne.